

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 Temmuz 2025

Özet

Tüketici fiyatları haziran ayında yüzde 1,37 oranında yükselmiş, yıllık enflasyon 0,36 puan azalarak yüzde 35,05 olarak gerçekleşmiştir. Yıllık enflasyon, gıda ve hizmet gruplarında gerilerken diğer ana gruplarda yükseliş kaydetmiştir. Aylık bazda hizmet ve enerji grupları fiyat artışlarıyla öne çıkarken, gıda fiyatları sınırlı bir oranda gerilemiştir. İşlenmemiş gıda fiyatları sebze öncülüğünde düşüş gösterirken, işlenmiş gıdada aylık fiyat artışı yavaşlamıştır. Öte yandan, taze meyve ve sebze fiyatlarındaki düşüşün mevsim normallerinin altında kalması, işlenmemiş gıda fiyatlarındaki gerilemeyi sınırlamıştır. Enerji grubunda son dönem jeopolitik gelişmelerin etkileri hissedilmiş, küresel gelişmeleri takiben güçlenen akaryakıtın yanı sıra şebeke suyu grup aylık fiyat artışını sürükleyen kalemler olmuştur. Hizmet grubunda aylık enflasyon güçlenmiş, bu dönemde bayram ve akaryakıt fiyatları etkisiyle yükselen ulaştırma hizmetlerinin yanı sıra eğitim ve kira alt kalemleri öne çıkmıştır. Temel mallarda ise aylık enflasyon zayıflamaya devam etmiştir. Kur geçişkenliği yüksek olan dayanıklı tüketim mallarında beyaz eşya dışındaki kalemlerde nispeten sınırlı bir artış gözlenmiştir. Üretici enflasyonu son dönemdeki jeopolitik gelişmelerden olumsuz yönde etkilenmiştir. Aylık üretici enflasyonunun enerji kalemleri öncülüğünde görece yüksek bir artış göstermesi neticesinde, yıllık üretici enflasyonu 1,32 puan artışla yüzde 24,45 olmuştur. Bu görünüm altında, haziran ayında gerek dışlamaya gerekse de dağılıma dayalı ana eğilim göstergelerinin bir önceki aya kıyasla belirgin bir değişiklik sergilemediği gözlenmiştir.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Değerlendirmeler

Haziran ayında tüketici fiyatları yüzde 1,37 oranında yükselmiş ve yıllık enflasyon 0,36 puan azalarak yüzde 35,05 seviyesine gerilemiştir (Grafik 1). B endeksinin yıllık değişim oranı 0,19 puan düşerek yüzde 34,62'ye gerilerken, C endeksinin yıllık değişim oranı 0,27 puan artışla yüzde 35,64 olmuştur (Tablo 1).

Yıllık tüketici enflasyonuna katkılar incelendiğinde, temel mallar, enerji ve alkol-tütün-altın gruplarının katkıları bir önceki aya kıyasla sırasıyla 0,24, 0,09 ve 0,01 puan artarken; gıda ve alkolsüz içecekler ile hizmet gruplarının katkıları sırasıyla 0,66 ve 0,04 puan azalmıştır.

Mevsimsellikten arındırılmış verilerle, tüketici fiyatlarının aylık artışı bir önceki aya kıyasla belirgin bir değişiklik sergilememiştir (Grafik 2). Aylık artışlar, B endeksinde bir önceki aya kıyasla sınırlı bir miktar gerilerken C endeksinde yatay seyretmiştir (Grafik 3). B endeksinin oluşturan gruplardan temel mallar ve işlenmiş gıdada fiyat artışlarının zayıfladığı, hizmette ise yükseldiği gözlenmiştir (Grafik 4). TCMB bünyesinde takip edilen göstergeler, haziran ayında enflasyonun ana eğiliminin hem aylık hem de üç aylık ortalamalar bazında belirgin bir değişiklik sergilemediğine işaret etmiştir (Grafik 5 ve 6).

Hizmet fiyat artışı haziran ayında yüzde 2,73 ile önceki aya kıyasla yükselmiş, grup yıllık enflasyonu 0,85 puan azalarak yüzde 50,34 olmuştur. Yıllık enflasyon diğer hizmetler alt grubunda sınırlı bir miktar artarken diğer alt gruplarda gerilemiştir (Grafik 7). Aylık bazda fiyat artışlarında, ulaştırma, eğitim ve kira öne çıkarken, diğer alt kalemlerde daha ılımlı bir seyir izlenmiştir. Haziran ayında, ulaştırma hizmetleri fiyatları bayram ve akaryakıt fiyat gelişmelerinin etkisiyle yüzde 4,01 oranında artmıştır. Bu gelişmede, karayolu ile şehirler arası yolcu taşımacılığı fiyatlarındaki yükseliş (yüzde 23,57) ana belirleyici olmuştur. Diğer hizmetler alt grubunda, eğitim hizmetleri aylık enflasyonu özel okul ücret gelişmelerine istinaden bir önceki aya kıyasla güçlenmiştir. Bu dönemde, aylık kira enflasyonu kontrat yenileme oranındaki mevsimsel yükselişin de etkisiyle önceki aya kıyasla artarak yüzde 3,97 oranında gerçekleşirken, grup yıllık enflasyonu 1,97 puan düşüşle yüzde 82,97 olmuştur. Mayıs ayında ılımlı bir artış gösteren lokanta-otel fiyatları haziran ayında yüzde 2,10 ile bu eğilimini görece korumuştur. Son üç aydır oldukça sınırlı seyreden haberleşme grubu aylık enflasyonu yüzde 1,48 ile bir miktar yükselmiştir.

Temel mal grubu fiyatları yüzde 1,01 oranında artmış, grup yıllık enflasyonu yüzde 21,09'a yükselmiştir. Yıllık enflasyon dayanıklı mal (altın hariç) ile giyim ve ayakkabı gruplarında yükselirken diğer temel mallar grubunda bir miktar gerilemiştir (Grafik 8). Dayanıklı tüketim mallarında fiyat artışı yüzde 1,24 ile önceki aya kıyasla güç kaybetmiştir. Bu dönemde, beyaz eşya fiyatları yüzde 3,04 oranında yükselirken otomobil fiyat artışı yüzde 1,07 oranı ile önceki aya kıyasla zayıflamış, mobilya fiyatları ise görece yatay seyretmiştir. Giyim ve ayakkabı alt grubu fiyatları indirim sezonuna geçişin etkisiyle yüzde 0,32 oranında düşerken, diğer temel mallar alt grubunda aylık enflasyon yüzde 1,59 ile bir önceki aya kıyasla bir miktar yükselmiştir.

Enerji fiyatları haziran ayında yüzde 2,27 oranında artmış, grup yıllık enflasyonu 1,19 puan yükselerek yüzde 45,40 olmuştur (Grafik 9). Küresel jeopolitik gelişmelerle yükselen petrol fiyatları kaynaklı olarak akaryakıt fiyatları yüzde 4,13 oranında artmıştır. Ayrıca şebeke suyu tarifelerinde artışlar (yüzde 4,97) devam ederken, elektrik fiyatı son kaynak tedarik tarifi uygulaması çerçevesinde bir miktar gerilemiştir (yüzde 0,91).

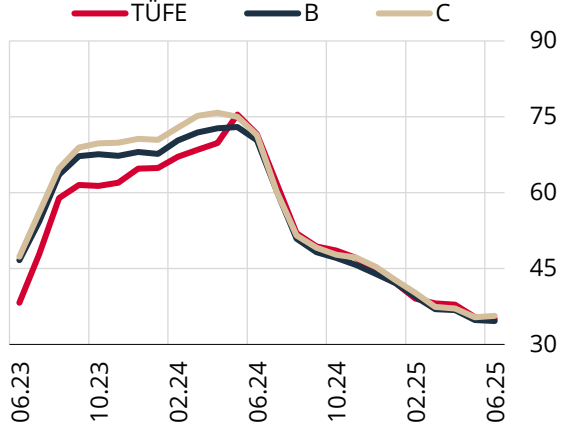
Haziran ayında gıda ve alkolsüz içecekler grubu fiyatları yüzde 0,27 oranında düşmüş, grup yıllık enflasyonu yüzde 30,20'ye gerilemiştir (Grafik 9). Yıllık enflasyon, işlenmemiş ve işlenmiş gıda alt gruplarında sırasıyla 3,27 ve 2,24 puan azalarak yüzde 30,26 ve 29,97 olmuştur (Grafik 10). Aylık bazda, işlenmemiş gıda fiyatları sebze, yumurta ve beyaz et kalemleri öncülüğünde yüzde 1,68 oranında azalmıştır. Öte yandan, taze meyve ve sebze fiyatlarındaki düşüş mevsim normallerinin altında kalarak işlenmemiş gıda fiyatlarındaki gerilemeyi sınırlamıştır. Bu dönemde, kırmızı et fiyatları Kurban Bayramı'nın da etkisiyle ılımlı seyretmiştir. İşlenmiş gıda grubu aylık fiyat artışı yüzde 0,97 ile zayıflamış, ancak ekmek ve tahıl grubunda bazı ürünlerdeki fiyat artışları dikkat çekmiştir.

Yurt içi üretici fiyatları haziran ayında yüzde 2,46 oranında artmış, yıllık enflasyon 1,32 puan artarak yüzde 24,45'e yükselmiştir (Grafik 11 ve Tablo 2). Bu dönemde ana sanayi grupları itibarıyla; jeopolitik gelişmelerin etkisiyle enerji grubundaki fiyat artışı yüzde 8,42 ile öne çıkarken, sermaye malı, dayanıklı tüketim malı, ara malı ve dayanıksız tüketim malı gruplarında fiyat artışları sırasıyla yüzde 2,26, yüzde 2,12, yüzde 1,77 ve yüzde 1,12 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 12). Aylık fiyat gelişmeleri sektörler bazında incelendiğinde; elektrik, gaz, buhar iklimlendirme, rafine petrol ürünleri ile su ve suyun arıtılması ve dağıtılması fiyat artışlarıyla öne çıkan alt gruplar olmuştur.

Grafik ve Tablolar

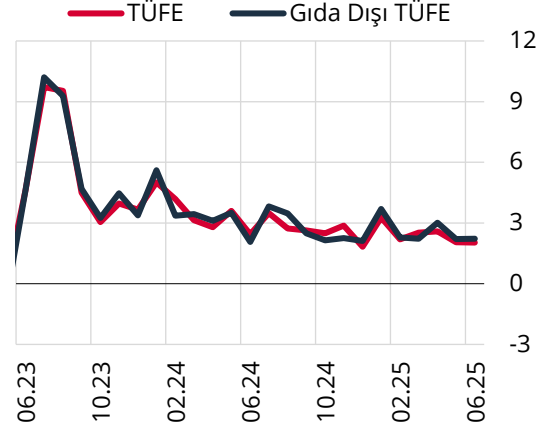
Grafik 1: TÜFE, B ve C

(Yıllık % Değişim)

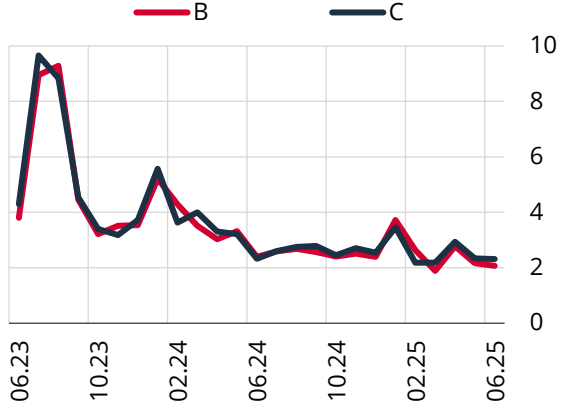
Grafik 2: TÜFE ve Gıda Dışı TÜFE

(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

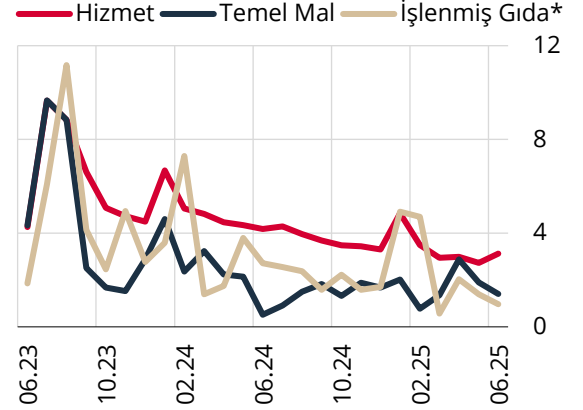
Grafik 3: B ve C Endeksi

(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

Grafik 4: B Endeksinin Ana Bileşenleri

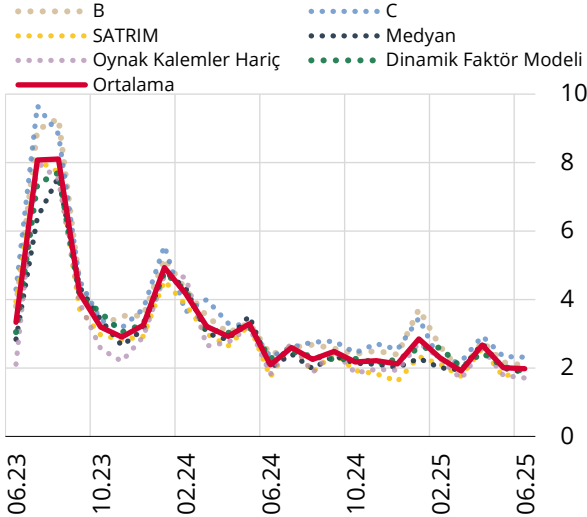
(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

* İşlenmiş gıda grubunda istatistiksel olarak anlamlı bir mevsimsel etki bulunamadığı için, ilgili veri grafikte mevsimsel etkilerden arındırılmadan sunulmuştur.

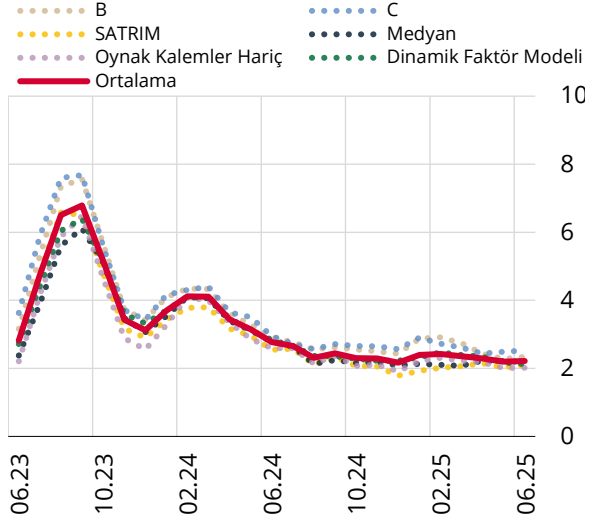
Grafik 5: Ana Eğilim Göstergeleri

(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

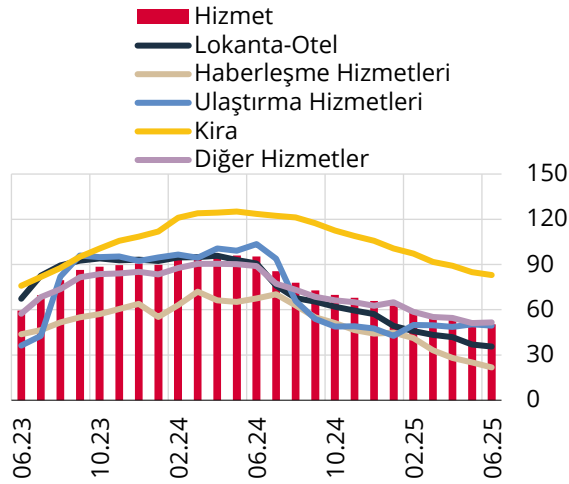
Grafik 6: Ana Eğilim Göstergeleri

(Mev. Ar., Aylık % Değişim, 3 Aylık Ortalama)

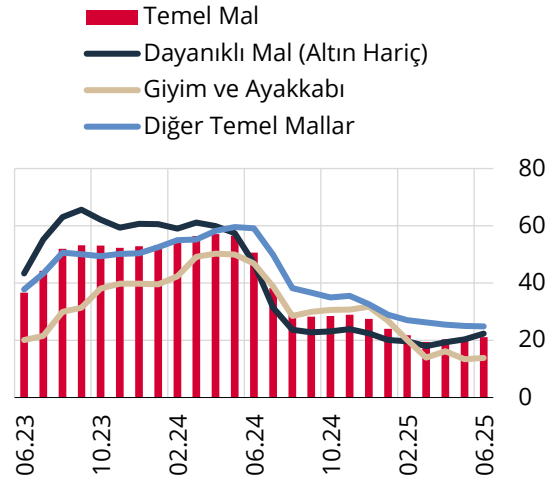

Grafik 7: Hizmetler

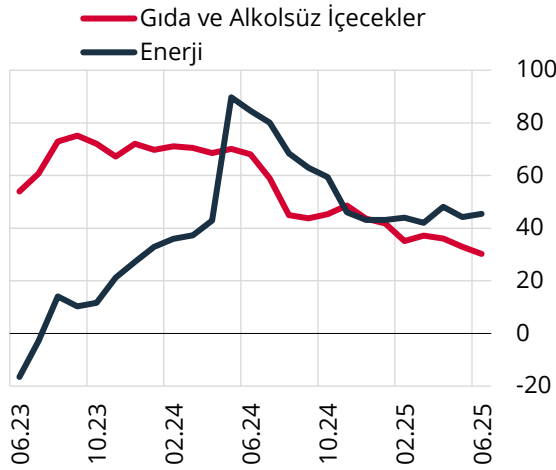
(Yıllık % Değişim)

Grafik 8: Temel Mallar

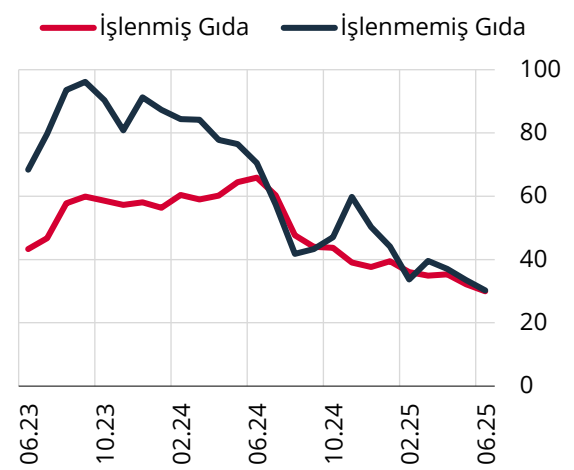
(Yıllık % Değişim)

Grafik 9: Gıda ve Enerji

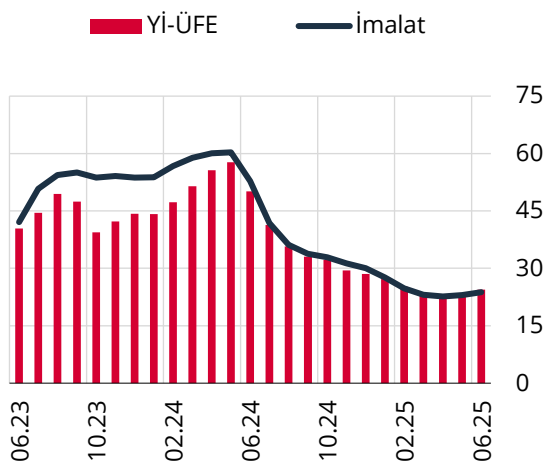
(Yıllık % Değişim)

Grafik 10: İşlenmiş ve İşlenmemiş Gıda

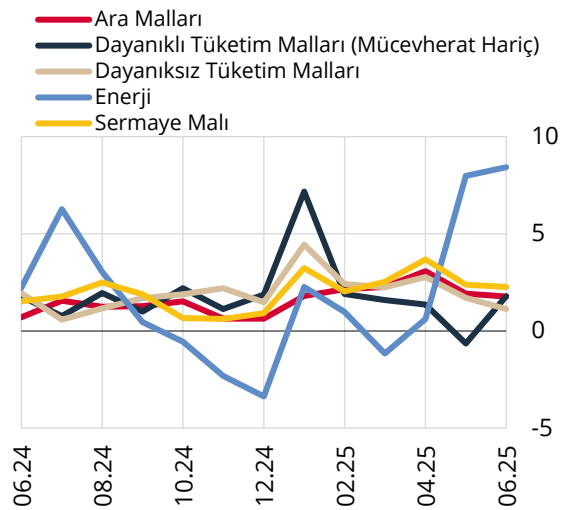
(Yıllık % Değişim)

Grafik 11: Yi-ÜFE ve İmalat

(Yıllık % Değişim)

Grafik 12: Yi-ÜFE Ana Sanayi Grupları

(Aylık % Değişim)

Tablo 1: TÜFE ve Alt Kalemler (% Değişim)

	Aylık		Yıllık	
	Haz.25	Haz.24	Haz.25	Haz.24
TÜFE	1,37	1,64	35,05	71,60
1. Mallar	0,71	0,91	28,44	62,56
Enerji	2,27	1,43	45,40	84,58
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	-0,27	1,78	30,20	68,08
İşlenmemiş Gıda	-1,68	0,79	30,26	70,50
Taze Meyve-Sebze	-1,94	6,07	44,72	78,61
Diğer İşlenmemiş	-1,50	-2,19	21,36	66,30
İşlenmiş Gıda	0,97	2,71	29,97	65,89
Ekmek ve Tahıllar	1,46	4,64	36,59	71,15
Diğer İşlenmiş	0,71	1,81	26,75	63,43
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	0,96	0,12	22,11	52,56
Temel Mallar	1,01	0,11	21,09	50,62
Dayanıklı Mallar (Altın Hariç)	1,24	-0,50	22,37	46,89
Giyim ve Ayakkabı (*)	-0,32	-0,68	13,79	46,87
Diğer Temel Mallar	1,59	1,70	24,84	59,17
Alkollü İçecekler ve Tütün	0,14	0,07	27,96	67,93
Altın	4,17	0,47	42,83	59,22
2. Hizmetler	2,73	3,31	50,34	95,27
Kira	3,97	5,09	82,97	123,64
Lokanta ve Oteller	2,10	3,09	35,59	90,67
Ulaştırma Hizmetleri	4,01	4,53	49,55	103,54
Haberleşme Hizmetleri	1,48	4,20	21,74	67,45
Diğer Hizmetler	2,28	1,95	51,68	89,06
3. Temel Göstergeler				
B - İşlenmemiş Gıda Ürünleri, Enerji, Alkollü İçkiler ve Tütün ile Altın Hariç TÜFE	1,76	1,90	34,62	70,40
C - Enerji, Gıda ve Alkolsüz İçecekler, Alkollü İçkiler ile Tütün Ürünleri ve Altın Hariç TÜFE	1,93	1,73	35,64	71,41
D - İşlenmemiş Gıda, Alkollü İçecekler ve Tütün Ürünleri Hariç TÜFE	1,84	1,83	35,99	71,98
F - Yönetilen-Yönlendirilen Fiyatlar Hariç TÜFE	1,48	1,53	32,84	70,79

Kaynak: TÜİK.

* Giyim hizmetlerini içermemekte olup, sadece malları kapsamaktadır.

Tablo 2: Yİ-ÜFE ve Alt Kalemler (% Değişim)

	Ağırlık (%)	Haziran 2025		Haziran 2024	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Yİ-ÜFE	100	2,46	24,45	1,38	50,09
Madencilik	3,43	0,71	25,66	2,67	72,33
İmalat	88,09	1,84	23,79	1,18	52,80
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	85,41	1,66	24,33	1,25	52,85
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	77,29	1,65	25,24	1,49	55,24
Elektrik, Gaz Üretimi ve Dağıtımı	7,80	9,94	28,25	2,72	10,78
Su Temini	0,68	6,50	61,04	4,20	78,43
Ana Sanayi Kollarına Göre Yİ-ÜFE					
Ara Mali		1,77	21,77	0,71	46,89
Dayanıklı Tüketim Malları		2,12	29,92	1,57	63,36
Dayanıklı Tüketim Malları (Mücevherat Hariç)		1,79	24,25	1,78	64,21
Dayanıksız Tüketim Malları		1,12	26,45	1,95	64,13
Sermaye Mali		2,26	27,40	1,53	53,68
Enerji		8,42	24,15	2,22	30,41

Kaynak: TÜİK.